

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1980 m.

sausio

10 d.

Ketvirtadienis

Nr. 5 (4045)

KJIMIMM

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

VIENINGO PASITIKĖJIMO DEMONSTRACIJA

SODININKYSTĖS TARYBINIS ŪKIS

Su pakilia, darbinga nuolatina sutinka artėjančius rinkimus į LTSR Aukščiausiąją tarybą ir vietines Tarybas sodininkystės tarybinio ūkio žmonės. Nepaisant pastarųjų metų nepalankių gamtos sąlygų, šio ūkio kolektyvas su nepaprastu atkaklumu įgyvendina tai, kas buvo užsibrėžta penkmečio planuose. Ūkio žemdirbiai per ketverius metus užaugino ir parėdavė valstybei tiek vaisių, tiek buvo numatyta visoje penkmečio užduotyje. Pieno parėdavimo valstybei ketverių metų užduotį ūkis viršijo 14 procentų, mėsos — 2 procentais. Ūkyje per šį penkmetį rekonstruota nemaža senų ir statytų naujų gamybinių pastatų. Vien ūkio lėšomis pastatytuose daugiabučiuose namuose per šį laikotarpį įsikūrė 24 darbininkų šeimos.

Antradienio rytą šio ūkio žmonės bei Užuožerų aštuonmetės mokyklos mokytojai gausiai susirinko į rinkiminį susirinkimą. Jį pradėjus tarybinio ūkio pirminės partinės organizacijos sekretorė J. Ražanienė pasiūlė iškelti kandidatą į LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus Kavarsko rinkiminėje apygardoje Nr. 151 LKP Anykščių rajono komiteto pirmąjį sekretorių Joną Pesecką.

Kalbėtoja supažindino susirinkusius su kandidato į deputatus biografia. J. Peseckas jaunystėje dirbo atsakinga komjaunimo darbą Radviliškio rajone 1964 metais jis įstojo į Vilniaus Aukštąją partinę mokyklą, o ją baigęs, paskiriamas dirbti LKP Švenčionių rajono ko-

mite organizacinio skyriaus vedėju, vėliau išrenkamas šio komiteto sekretoriumi. 1975 metais drg. Peseckas paskiriamas Lietuvos KP Centro Komiteto inspektoriumi, o 1978 metų vasario mėnesį jis išrenkamas LKP Anykščių rajono komiteto pirmuoju sekretoriumi. Anykštėnai, ju tarpe Sodininkystės tarybinio ūkio žmonės, pažįsta J. Pesecką, kaip ištvermingą, principingą partinį darbuotoją ir sumanių organizatorių.

J. Ražanienės pasiūlymą pritardamas, ūkio direktorius Z. Nazarovas pažymėjo, jog J. Peseckas idėjo daug pastangų, sutelkdamas rajono partinį aktyvą, žemdirbius, rajono miestų darbo žmones tam, kad ir nepalankiais žemės ūkiui metais būtų užaugintas neblogas lauko kultūrų derlius, kad jis būtų be nuostolių sudorotas ir būtų panaudotos visos galimybės pašarų bazei stiprinti.

J. Ražanienės pasiūlymą taip pat pritardė susirinkime kalbėję tarybinio ūkio techninė-normuotoja O. Filipavičienė, vyr. velgydytojas A. Bagdzevičius. Užuožerų kultūros namų direktorė V. Čibienė, Užuožerų aštuonmetės mokyklos mokytojas C. Sakalauskas.

Susirinkimo dalyviai vieningai nutarė iškelti kandidatą į LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus Kavarsko rinkiminėje apygardoje Nr. 151 LKP Anykščių rajono komiteto pirmąjį sekretorių Joną Pesecką.

„K. d.“ inf.

KURKLIAI

Kurklių ambulatorijos vedėja Birutė Jonaitienė gerai pažįsta visos apylinkės gyventojai — jau bemaž dvidešimt aštuoneri metai, kai ji šičia vilki baltą medikės chalata. Nors pernai ji jau įgijo teisę išeiti į užtarnautą poilsį, tačiau darbo veteranė dar nežada greit skirtis su pamėgtu darbu, ir toliau budi kurkliciu sveikatos sargyboje.

Kai Kurklių kolūkio žemdirbių visuotiniame susirinkime buvo siūlomi kandidatai į apylinkės Liaudies deputatų tarybos deputatus, kurkliciai tarpe kitų savo atstovų į deputatus, vieningai iškėlė ir gydytoją Birutę Jonaitienę.

Savo doru, atsidavusiu

darbu nemažesnį vietos žemdirbių pasitikėjimą pelnė ūkio vairuotojas Mykolas Stimbirys, ekonomistė Ona Pipirienė, laukininkystės darbininkė Anelė Kuklienė, kiaušinių šėrėja Stasė Sereikienė, kiaušinių fermos vedėja Stasė Sriubienė bei visa eilė kitų darbo pirmūnų, sumanių gamybos organizatorių, kurių kandidatūros buvo pasiūlytos į Kurklių apylinkės Tarybos deputatus.

„Nevėžio“ kolūkio žemdirbiai savo atstovais į apylinkės Tarybą iškėlė elektriką Antaną Atkočiūną, ūkio vyr. inžinierių mechaniką Simoną Vidzikauską, inžinierių Dainilį Vitonį ir kitus žmones, kuriuos gerai pažįsta, kuriais pasitiki.

K. Litvinas

DEBEIKIAI

Jaunam Lietuvos žemės ūkio akademijos auklėtiniui, „Už taiką“ kolūkio vyr. agronomui Antanui Baurai žemdirbiai šiomis dienomis pirmąsyk parodė savo didelį pasitikėjimą, iškeldami jį kandidatū į Debeikių apylinkės Liaudies deputatų tarybą. Ūkio stalius Benediktas Ražanskas į šį vietos valdžios organą bus renkamas jau ketvirtą kartą. Nebe pirmąsyk į liaudies kandidatų sąrašą įrašomas ir „Už taiką“ kolūkio kasininkės komunistės Marijos Valaikaitės, vairuotojo Stanislovo Jančio, kitų pirmaujančių gamybinių pavardės.

„Ateities“ kolūkio šeimininkai savo interesų patikėtiniais į vietinę Liaudies deputatų tarybą iškėlė darbo veteraną traktorininką Petrą Prancevičių, ūkio laukininkystės brigadininką komjaunuolį Algirdą Sapoką, Debeikių vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoją Aldoną Balčiūnaitę. Iš viso Debeikių apylinkės gyventojai į vietos Liaudies deputatų tarybą iškėlė 33 kandidatūras. Tai puikiai, sąžiningai dirbantys žmonės, nevengiantys pasakyti savo nuomonę, nesitaikstantys su trūkumais, pasižymintys principingumu ir reiklumu.

K. Verkys

Sparčiai ruošia techniką dešimtojo penkmečio baigiamųjų darbymečiui „Aukštakalnio“ kolūkio mechanizatoriai, remontininkai. Jų būry trūksia ir suvirintojas Vaclovas Dubra, turintis kelių dešimčių metų darbo patirtį. Už darbštumą, sumanumą jį gerbia darbo draugai, geru žodžiu minint kolūkio vadovai. Vaclovas Dubra ūkyje žinomas ir kaip racionalizatorius, per metus patelkęs kelis racionalizatorinius pasiūlymus.

J. Junevičiaus nuotr.

Rūpestingi technikos šeimininkai

Taikydami pirmaujančių respublikos ūkių patyrimą, rūpestingai ruošiasi pavasario darbymečiui „Pirmyn į komunizmą“ kolūkio mechanizatoriai. Jie vieni pirmųjų rajone iki gruodžio 20 dienos suremontavo visą žemės ūkio inventorių ir žemės idrėbimo mašinas, baigiamas remontuoti 5-tasis traktorius. Remonto baruose darbų sparta ir kokybė nusipelnė pirmūno vardą mechanizatoriai.

Antanas Giedrys. Patyrę mechanizatoriai Kazimieras Kulbokas ir Kazimieras Jakimavičius sėkmingai remontoja šienapjoves.

— Iki rinkimų į respublikos Aukščiausiąją Tarybą ir vietines Tarybas numatome baigti ne tik traktorių, bet ir jauti kombainų remontą, — išreiškė kolūkio mechanizatorių pasiryžimą vyr. inžinierius Feliksas Silaika.

V. Albiene

Respublikinėje klubinių įstaigų meninio apipavidalinimo, vaizdinės agitacijos ir informacijos apžiūroje pirmąjį vietą paskirta Biržų rajono Nemunėlio Radviliškio zoniniais kultūros namais. Juos puošia Rygos dailės akademijos auklėtinis J. Skujas.

Aukščiausioji kokybinių rodiklių respublikos baldų pramonėje pasiekė „Klaipėdos“ gamybinis susivienijimas. Du trečdaliai jame išleidžiamos produkcijos žymimi kokybės penkiaburiais. Palyginus su pirmaisiais dešimtojo penkmečio metais tokių gaminių kiekis išaugo keturis kartus.

Dar tūkstantyje kauniečių butų Naujųjų metų išvakarėse suskambo telefonas — pradėjo veikti nauja automatinė telefono stotis. Dabar telefonų turės beveik 40 tūkstančių kauniečių šeimų. Trečdalis aparatu butuose įrengti šį penkmetį.

Olimpiados-80 užsakydama įvykdė Sialų televizorių gamyklos kolektyvas. Įmonėje surinkta paskutinė iš keturiasdešimties kilnojamoji televizijos stotis „Magnolia“. Sialiečiai taip pat anksčiau numatytų terminų išsiuntė Maskvos televizijos ir radijo kompleksui studijinę įrangą.

Vilniuje pastatyta nauja automobilių techninio aptarnavimo stotis. Jos projektinis pajėgumas 80 suremontuotų „Zigulių“ per parą. Stotis turi šiuolaikinius automobilių diagnostikos įrengimus, modernius kėbulų taisymo, dažymo cechus. Dešimt postų vienu metu gali atlikti profilaktines paslaugas.

(ELTA)

Nijolė Rimkienė gerbia visas „Lenino keliu“ kolūkio kolektyvas. Dirbdama buhalterė, Nijolė stengiasi rūpestingai atlikti savo pareigas, reikalui esant, nesiskaito su laisvalaikio valandomis, neatsisako padirbėti po darbo. Visuomet draugiška, mandagi, Nijolė Rimkienė nusipelnė didelio autoriteto. Aktyvi Nijolė ir visuomeninėje veikloje. Jauna komunistė yra išrinkta pirminės komjaunimo organizacijos sekretorės pavaduotoja, sienlaikraščio „Leninietis“ redaktore. Neseniai „Lenino keliu“ kolūkio žmonės susirinkime Nijolė Rimkienę pasiūlė kandidatė į Anykščių rajono Tarybos deputatus.

Nuotraukoje matome Nijolę Rimkienę kartu su savo vyru, ūkio vairuotoju, pirminės partinės organizacijos biuro nariu Povilu Rimkumi.

Vyt. Bagdono nuotr.

Visos liaudies interesais

Įsigaliojo TSRS Aukščiausiosios Tarybos priimtas įstatymas „Dėl liaudies kontrolės TSR Sąjungoje“. Tai naujas žingsnis plėtojant tarybinę demokratiją, tobulinant valstybės valdymą ir padedant plačiosioms darbo žmonių masėms geriau kontroliuoti, kaip vykdomi komunizmo kūrimo planai.

Partijos dėmesio ir paramos dėka liaudies kontrolė tapo didele valstybės ir visuomenės jėga, svarbia tarybinės politinės sistemos grandimi.

* * *

Būti liaudies kontrolieriumi — didelė garbė ir garbinga pareiga. Subūrusi savo gretose geriausius darbininkų klases, kolūkinės valstietijos, inteligentijos atstovus, devynių milijonų liaudies kontrolierių armiją dirba didelį ir valdingą darbą.

Liaudies kontrolierių aktyvumas nemažai naudingų darbų. Jų padedami, vien Maskvos įmonių kolektyvai praėjusiais metais sutaupė 113 tūkstančių tonų juodųjų ir spalvotųjų metalų. O Ukrainoje, įgyvendinus liaudies kontrolės aktyvistų pasiūlymus, sutaupyta maždaug 4 milijardai kilovatvalandžių elektros energijos.

Tai, kad liaudies kontrolės principai suformuluoti valstybės įstatyme, kuris priimtas sutinkamai su TSRS Konstitucijos 92 straipsniu, išplečia liaudies kontrolierių galimybes, užtikrina tvirtesnes jų veiklos garantijas, didina jų autoritetą.

Sutinkamai su įstatymu visa liaudies kontrolės organų sistema pagrįsta demokratinio centralizmo principais. 15 straipsnyje nustatoma rajonų ir miestų Liaudies kontrolės komitetų sudarymo tvarka ir jų kompetencija. Atitinkamos Liaudies deputatų tarybos juos sudaro dviem su puse metų, t. y. patį Tarybų įgaliojimo laikui.

Sie komitetai vadovauja žemesniųjų liaudies kontrolės organų darbu, vykdo kontrolę savo miesto, rajono teritorijoje esančiose įmonėse, kolūkiuose, įstaigose ir organizacijose nepriklausomai nuo jų žinybinio pavaldumo, taip pat juos sudariusių Tarybų ir žemesniųjų Liaudies deputatų tarybų vykdomųjų komitetų skyriuose ir valdybose.

Mažiausia liaudies kontrolės organų sistemos grandis yra grupės. Pagal naują įstatymą jas dabar prie gyvenvietės, apylinkės Tarybų sudaro pati Taryba iš piliečių, gyvenančių jos teritorijoje. Kai dėl įmonės, kolūkio, įstaigos liaudies kontrolės

grupės, tai ji renkama atviru balsavimu darbo kolektyvo susirinkime, o ten, kur dėl gamybos sąlygų negali būti sušauktas bendras susirinkimas, — kolektyvo atstovų konferencijoje, kolūkio igaliotinių susirinkime.

Įstatyme suformuluoti pagrindiniai liaudies kontrolės organų uždaviniai. Sie organai turi sistemingai tikrinti partijos direktivų, tarybinių įstatymų ir vyriausybės nutarimų vykdymą. Liaudies kontrolė seka, kaip vykdomi valstybiniai ekonominio ir socialinio vystymo planai, išaiškina liaudies ūkio rezervus ir siekia, kad jie būtų geriau naudojami, kad būtų didinamas gamybos efektyvumas ir gerinama darbo kokybė.

Įstatyme nurodoma, jog visa savo veikla liaudies kontrolės organai turi padėti gerinti įmonių, kolūkių, įstaigų, organizacijų, ministerijų, valstybinių komitetų ir žinybų darbą, auklėti jų darbuotojus, kad jie griežtai laikytųsi valstybinės drausmės ir socialistinio teisėtumo, perspėti pareigūnus, kad nebūtų klaidų ir nesklandumų darbe.

Asmenims, kaltiems dėl trūkumų arba pažeidimų, liaudies kontrolės organai daro poveikį tiek draugiška kritika, visuomeniniu neteisėtų veiksmų svarstymu, tiek ir patraukdami juos atsakomybėn. Šiuo tikslu komitetams, grupėms ir posėdams pagal įstatymą suteiktos atitinkamos teisės.

Pavyzdžiui, komitetai turi teisę skirti kaltiems asmenims nuobaudas, skirti pareigūnams pinigines nuoskaistas, nušalinti juos iš einausių pareigų už rimtus nesklandumus, slėpti prokuratūros organams medžiagą apie grobimus ir kitus nusikaltimus, nušalinti juos iš einausių pareigų už rimtus nesklandumus, slėpti prokuratūros organams medžiagą apie grobimus ir kitus nusikaltimus, nušalinti juos iš einausių pareigų už rimtus nesklandumus, slėpti prokuratūros organams medžiagą apie grobimus ir kitus nusikaltimus.

Viena iš svarbiausių kont-

rolės darbo sėkmės sąlygų yra platus viešumas. Darbo kolektyvai sistemingai informuojami apie tikrinimų rezultatus ir priemones, kurių dėl jų imtasi. Spaudoje, per radiją ir televiziją liaudies kontrolės organai praneša gyventojams apie savo darbą. Įstatymas nurodo, kad grupės ir posėdai ne rečiau kaip vieną kartą per metus privalo atsiskaityti juos išrinkusiems kolektyvams.

Visame įstatyme ypač pabrėžiama mintis, kad būtina labai veiksmingai tikrinti vykdymą. Okiniai vadovai privalo neatidėliojant apsvaistyti liaudies kontrolės organų pasiūlymus ir rekomendacijas, šalinti atskleistus trūkumus ir griežtai nustatytais terminais pranešti, kokių priemonių imtasi.

Ne paslaptis, kad aktyvi, principinga liaudies kontrolierių pozicija kartais sukelia nepasitenkinimą, net mėginimus užgniaužti kritiką, persekioti aktyvistus. Naujas įstatymas griežtai apsaugo liaudies kontrolierių teises. Asmenys, kurie kliudo liaudies kontrolieriams atlikti jiems pavestas pareigas, persekioja juos, traukiami atsakomybėn. Liaudies kontrolės grupės pirmininkas negali būti atleistas iš darbo administracijos iniciatyva arba nuobaudos tvarka perkeltas į mažiau apmokamą darbą be rajono (miesto) Liaudies kontrolės komiteto išankstinio sutikimo.

Įstatyme numatomos ir naujos moralinio bei materialinio liaudies kontrolierių skatinimo priemonės. Labiausiai pasižymėjusiems iš jų administracija turi teisę suteikti papildomas apmokamas atostogas iki trijų dienų per metus.

Kalbėdamas TSKP CK 1979 m. lapkričio plenumo, draugas L. Brežnevas nurodė, kad liaudies kontrolės organams yra iškilęs svarbus uždavinys. Jis paragino užtikrinti, kad partiniai organai dar labiau remtų liaudies kontrolę, „kad visa daugiamilijoninė liaudies kontrolierių armija aktyviau dalyvautų bendroje kovoje už ūkinio darbo lygio kėlimą, už plano užduočių įvykdymą“.

N. Zuvailovas
TSRS Liaudies kontrolės komiteto Organizacinio skyriaus vedėjas
(„Pravdos“ spaudos biuras — ELTA)

Spaudos platinimui pasibaigus

Pasibaigus ketvirtiesiems dešimtojo penkmečio metams, visi kolektyvai apibendrina darbo rezultatus, džiaugiasi pasiektais laimėjimais.

Kokiais darbo rezultatais sutiko 1980 metus „Sąjunginės spaudos“ skyriaus kolektyvas? Džiugu, kad rajone spaudos išplatinta 69.400 egz., t. y., 3500 egz. daugiau, negu 1979 m.

Išaugo rajone kai kurių respublikinių laikraščių tiražai: „Komjaunimo tiesos“, „Lietuvos pionierius“, žurnalų „Seima“, „Tarybinė moteris“, „Moksleivis“, „Naujos knygos“, „Nemunas“, „Svyturys“, „Sluota“, „Socialistinė teisė“. Padidėjo 407 egzempliorių ir rajoninio laikraščio „Kolektyvinis darbas“ tiražas.

Gerų rezultatų platinant spaudą pasiekė visuomeniniai spaudos platinimoji Mechanizuotoji kolonoje — S. Krutienė, Buitinio gyventojų aptarnavimo kabinete — N. Narkevičienė, Rajoninėje Ilgoninėje — E. Rutkauskienė, Klnojamioje mechanizuotoje kolonoje — L. Kugienė, Statybinių medžiagų kabinete — V. Talačienė, Sodininkystės tarybiname ūkyje — J. Cibienė, Elmininkų bandymų stotyje — A. Masilionienė.

Net 10210 spaudos leidinių lankys rajono mokyklas. Vidurinių mokyklų tarpe, platinant spaudą, ir šiais metais pirmąja Troškūnų vidurinė mokykla. Šioje mokykloje kiekvienam mokiniui tenka 2

egz. spaudos leidinių. Iš aštuonmečių mokyklų geriausiai platinoma spaudą Andriokiškio aštuonmetė mokykla. Tačiau kokybiniu atžvilgiu geriausių rezultatų pasiekė Kavarsko vidurinė mokykla. Šioje mokykloje daugiausia išplatinta „Lietuvos pionierius“, „Komjaunimo tiesos“, „Komunisto“, „Tarybinio mokytojo“ ir kitų leidinių.

Partinių leidinių mažiausiai prenumeruoja J. Biliūno ir Kurklių vidurinių mokyklų komunistai.

Daug spaudos išplatino ūkių laiškininkai, kurių rajone yra 107. Daugiausia spaudos šimtui gyventojų — net 355 egzempliorių neša „Lenino keliu“ kolūkio laiškininkas V. Dagys, Levaniškių kolūkyje — 266 egz. M. Kalnienė, „Gintaro“ kolūkyje — 261 egzempliorių A. Zemaitytė.

Tarp kolūkių pirmą vietą užima „Lenino keliu“, antrą vietą — Levaniškių ir trečią vietą — „Pirmyn į komunizmą“ kolūkiai. Šie ūkiai šimtui gyventojų išplatino atitinkamai 240, 232, 228 egzempliorių spaudos.

Mažiausiai spaudos ateina į „Svyturio“ kolūkj. Šimtui gyventojų čia tenka tik 120 egz. Kalbant apie kolūkius, reikia pasakyti, kad mažiau šiais metais į mūsų rajoną ateis žemės ūkio specialistams skirtas leidinio „Žemės ūkis“. Kurklių „Puntuko“ kolūkiuose, Naujasodžio tarybiname ūkyje jo prenumeruojama tik po 3 egz. Rajone dirba daugiau kaip 900

žemės ūkio specialistų, tačiau su žinybine prenumerata šio žurnalo užsakyta tik 455 egzemplioriai.

Rajone, palyginus su praėjusiais metais, sumažėjo partinių leidinių „Komunisto“, „Laikas ir įvykiai“ tiražai. Ypač sumažėjo šių leidinių prenumerata Staškiniškių tarybiname ūkyje, Anykščių MSMV, „Aukštakalnio“ kolūkio pirminės partinės organizacijos.

Didelis darbo krūvis, platinant spaudą, tenka ryšių skyrių kolektyvams. Jau ne pirmą kartą pirmąją spaudos platinimo Mickūnų ryšių skyriaus kolektyvas, vadovaujamas komunistės V. Dagiienės. Šimtui gyventojų čia išplatinta 255 egzempliorių spaudos. Antra vieta atitenka Kunigiškių, trečia — Raguvėlės ryšininkams.

Kaip visada, atsiranda h tokių, kurie nesusipėjo ar net pamiršo užsisakyti spaudą. Spaudos platinimo valdybų „Sąjunginės spaudos“ leido 12 gyventojų priimtą spaudos užsakymus tik laikraščiams „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony standart“, žurnalui „Mokslas ir gyvenimas“. Kas juos užsisakys iki sausio 15 dienos, nuo vasario 1 dienos jau sulauks savo pašto dėžutės.

Užsakymai priimami visuose rajono ryšių skyriuose ir „Sąjunginės spaudos“ skyriuje.

E. Juozapaitienė
„Sąjunginės spaudos“
Anykščių rajono skyriaus
viršininkė

„Belarusų“ šlovė

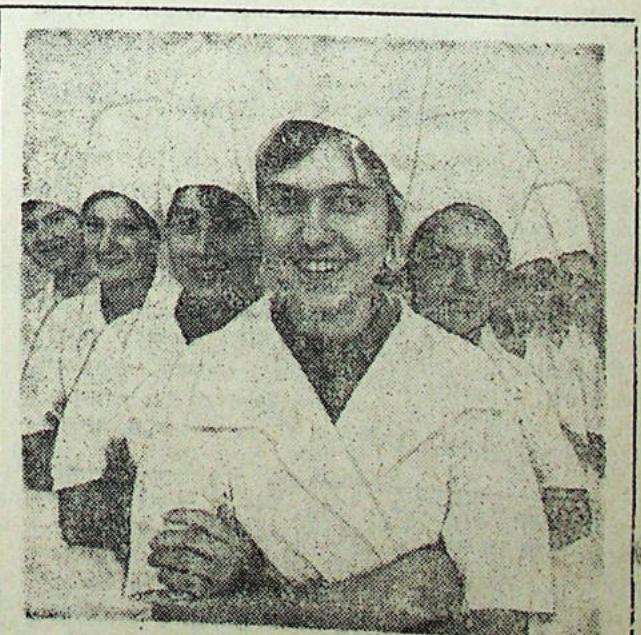
1980 metais Minsko traktorių gamintojai pažymi 30 metų sukaktį, kai nuo fabriko konvejerio nuvažiavo pirmasis traktorius. Dabar „Belarusai“ darbuojasi beveik visų mūsų plačiosios Tėvyinės kolūkių ir tarybinių ūkių laukuose.

Baltarusijos traktoriai pelnė platų pripažinimą pasaulyje. Praslinkus aštuoneriems metams nuo jų masinės gamybos, pasaulinėje Briuselio parodoje MTZ-50 pelnė pagrindinį prizą ir aukso medalį. Įmonės produkcijos ap-

dovanojimų kolekciijoje jau yra per 20 medalių ir diplomų, atsivežtų iš Budapešto ir Nitros, Kubos ir Plovdivo, Mark Klejbergo ir Leipciogo. „Belarusus“ perka beveik 80 pasaulio valstybių, tarp jų ir tokios industrinės šalys, kaip Prancūzija, Anglija, JAV, Italija, Švedija.

Ypač glaudžiai minkiečiai bendrauja su socialistinių

šalių traktorių gamintojais. Pagal ESPT programą jie dalyvauja ruošiant žemės ūkiui kompleksą traktorių su įvairiomis modifikacijomis atskiroms kultūroms ir skirtingoms gamybinėms zonoms. Artimiausiais metais bus užbaigtas šio dešimtmčio pradžioje pradėtas stambus darbas — sukurti 17 modelių unifikuoti tipiniai įvairios paskirties traktoriai (ELTA)

Jonišio konditerių mokykla pripažinta jaunųjų prekybos darbuotojų paruošimo sąjunginės apžiūros nugalėtoja. Didelis dėmesys čia skiriamas gamybinės bazės stiprinimui, mokymo proceso gerinimui.

NUOTRAUKE: moksto pirminės, komjaunimo tūš kairės į dešinę) D. Cerepokaitė, R. Antankauskaitė, Štrobickaitė, M. Gustytė, R. Urbonaitė, M. Grimašauskaitė ir M. Vaidaitytė.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

Kaip šiemet tvarkyti organines trąšas?

Žiema — organinių trąšų kaupimo metas. Nuo to, kaip tvarkysime mėšlą žiemos laikotarpiu, priklausys ne tik jo kiekis ir kokybė, bet ir sėjos tempai pavasarį.

Levaniškių kolūkio žemdirbiai pernai 33 balais įvertintose žemėse užaugino vidutiniškai po 28,2 centnerio vyr. hektaro grūdų. Kolūkio vyr. agronomas Antanas Alkauskas yra įsitikinęs, jog gauti gerą grūdų derlių padėjo ankstyva sėja. Na, o anksti pasėti buvo galima tik iš anksto sumanant ir laiku organizavus visus laukų darbus, jų tarpe ir mėšlavežį.

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

1980. I. 10

Šiame kolūkyje organinėmis trąšomis kasmet vidutiniškai patrešiama daugiau kaip 300 ha dirvų, o kiekvienam hektarui ariamos tenka po 10—12 tonų mėšlo. Savaimė aišku, šių rodiklių pasiekti galima, tik planingai organizuojant mėšlavežio darbus. Kaip ūkyje kaupiamos organinės trąšos šiais metais?

Kadangi žiudų pakratams, o ir kraikinių durpių čia šiemet stokojama, stengiamasi kraiką, kiek įmanoma, taupiau ir efektyviau naudoti. Nors specialių pastogių durpių laikymui nėra, tačiau atvežtos durpės iš karto sustumdamos į kompaktiškas krūvas, kad jos mažiau audrėtų. Durdėmis

krekliai tik galvijų tvartai. O skystą kiaulių mėšlą kolūkiečiai veža tiesiai į laukus ir laisto. Šiam darbui ruošta iš rudens. Dalis arčiau tvartų esančių lengvesnių dirvų buvo palygintos, jog žiemos metu čia galima būtų sėkmingiau mėšlą

skleisti. Kolūkyje iš penkių tvartų mėšlas šalinamas mechanizuotai, o dviejuose — rankomis. Mechanizuotai šalinamą mėšlą veža tiesiai į laukus traktorininkai Albina Verikas, Bronius Poviliūnas, Bronius Tolušis ir Jonas Aliukas. Laukuose išvežtą mėšlą buldozeriu sustumdo Jonas Laurenčikas.

Pagirtina tai, jog kolūkio augalininkystės specialistai iš anksto sudarė mėšlo tvar-

Specialistas
pataria

nukeltai 4 pusl.

Naujovės skinasi kelią

I ferma pirmą kartą atėjau dar 1946 metais. Mama atsi-vedė kaip padėjėja, o nuo 1949-ųjų metų pradėjau sa-verankiškai dirbti. Nuo to laiko praėjo trisdešimt me-tų. Visko buvo per tuos me-tus. Buvo ir džiaugsmo, ir sunkių valandų, bet gyvenimas išmokė vieną — dirbti, nes pokario metais niekam duonos nebuvo per daug. O darbu peinama ne tik duona, bet ir pagarba. Nebesinori ir prisiminti tų dienų, kai kel-davomės rytą trečią-ketvirtą valandą ir skubėdavom į fer-mą, melždavome rankomis. Iš įpročio nenoriai sutikome ir pirmuosius melžimo apa-ratus. Pačios stebėjomės, kaip čia bus su tuo mecha-nizuotu melžimu. Ar sugebė-sime, ar karvių nesugadinsi-me? Dabar turbūt nė viena iš mūsų nebesutiktų melžti rankomis, juk kiek sveika-tos, kiek įėgu atėmė toks darbas. Mechanizacijai atėjus į fermą, darbas palengvėjo, bet ne vieną jauną merginą ar moterį gąsdino ankstyvas rytmetinis melžimas, darbas vakare. Melžėjų nebuvo per daug. Tai turbūt ir privertė mūsų ūkio vadovus ieškoti išeišies, kaip pagerinti darbo sąlygas fermoje. Buvo nu-tarta pakeisti darbo laiką. Pradėti melžti ne ketvirtą, o septintą valandą ryto. Kaip kiekviena taip ir ši naujovė si-silaukė didelių diskusijų. Ar suspėsime savo namų ūkį aptvarkyti, ar nesumažės pieno primilžiai. Iš pradžių prie naujos darbotvarkės pradėjome dirbti vienoje fer-moje. Apsidžiaugėme: užten-ka laiko ir poilsui, ir darbui. Siandien jau visose pieno fermose į darbą renkames septintą valandą ryto, o apie 10—11 valandą jau skubame namo. Aple septintą valandą vakaro mes vėl jau namo-se, savo šeimose. Ir nė vie-na mūsų karvių melžėja ne-besutiktų eiti į darbą kaip

ankščiau vidurnaktį. Nenū-kentėjo ir pieno primilžiai. Todėl mums nesuprantama kituose ūkiuose dar pasiliku-si sena tvarka ir nenoras pereiti prie naujo darbo lai-ko. Naujovės, žinoma, ne-lengvai sau skinasi kelią, bet gera patirtis visad greitai prigyja.

Pasikeitus darbo laikui fer-moje, atsirado daugiau mo-terų, norinčių dirbti melžėjo-mis. Džiugu, kad ateina į fermas gera pamaina, pasi-ryždamos čia dirbti jaunes-nės, stipresnės moterys.

Džiaugiamės, kad fermoje turime jaukų poilsio kama-rį, kad ūkio administracija melžėjų asmeniniams gyvu-liams skiria ganyklas arčiau namų, kad į visas organizuo-jamas priemones nepamiršta pakviesti ir gyvulininkystės darbuotojų. Neseniai mūsų ūkyje įvyko darbo pirmųjų vakaronė, kurioje aptarėme derliaus nuėmimo rezultatus. Čia lygiagrečiai daug šiltų žodžių buvo pasakyta ir mū-sų, gyvulininkystėje dirban-čių moterų, adresu.

Dažnai išvažiuojame į kon-certus, teatrą spektaklius, vykstančius ne tik Anykš-čiuose, bet ir į Vilnių, į Kau-ną. Gyvulininkystėje dirban-čios moterys su savo vai-kais važiuoja ir į Maskvos cirko spektaklį. Dabar darbi-ninkui vien gero atlyginimo ir gerų darbo sąlygų neū-tenka. Mums reikia ir dvasi-skos peno. Tikslai praplėtę savo akiratį, mokame įver-tinti tai, kas patys savo dar-bu sukūrėme.

G. Galinienė
Elmininkų bandymų stoties
eksperimentinio ūkio karvių
melžėja, Socialistinio Darbo
Didvyrė

Minant takus į rytojų

Kiekviena moteris mūsų šalyje didžią pagarbą ir šlo-vę pelno savo nuoširdžiu darbu. Jeigu tu stengiesi sa-vo darbą atlikti greičiau ir geriau, jei esi iškanti, ne-rimstanti socialistinio lenk-tyniavimo dalyvė, — vadinasi, tu principingai sprendi vi-są šalį išskeltus ekonomi-nius uždavinius ir nuo tavęs tam tikra dalimi priklauso tų sprendimų sėkmė.

Negalima be susižavėjimo kalbėti apie mūsų kolūkio kiaučių šėrikę, gyvulininkys-tės meistre Angelę Sapokie-nę, kuri tyliai, kantriai, ne-paprastai kruopščiai dirbdama, labai daug nuveikia mū-sų žemdirbių kolektyvo labui. Gražiausių padėkos žodžių nusipelno ilgametės paršelių augintojos, gyvulininkystės meistrės Teklė Gavėnavičienė ir Leonora Zukienė. Daugiau kaip po 20 metų jos dirba ūkio fermoje, išaugino tūk-s-tančius paršelių. Savo puik-ku, stropiu darbu jos užde-ge darbštumui ir kitus. Be-sigalinėdamos su pasitaikan-čiais sunkumais, jau kartais ir sveikatos stokodamos, jos kasmet pasiekia vis geresnių ir geresnių darbo rodiklių.

Pagaliam, kaip nekaltai su pasididžiavimu apie Danutę Sriubienę! Jau daugelį metų ji primelžia iš savo prižiūri-mų karvių daugiausia aukš-čiausios kokybės pieną. Ji daugiausia ir veršelių išsau-go, ir melžimo konkursuose užima prizines vietas.

Kalbant apie šiandieną, negalima neprisiminti pir-mų, kolūkio darbo veteranių, kurioms teko dirbti fermoje, kai dar nebuvo jokios me-chanizacijos ir viską reikėjo atlikti rankomis. Tai D. Karvelienė, E. Dagienė, Br. Mi-siūnienė, C. Dambrauskaitė. Šios gyvulininkystės darbuo-

tojos paliko gražius pėdsa-kus savo gimtoje žemėje. Tais pėdsakais jau eina kitos ir mina takus į šviesų ry-tojų.

Tarybinė santvarka mote-rims davė nepaprastai daug. Ir lygiomis teisėmis jos su vyrais naudojasi, ir jų teises įstatymai saugo. Tačiau ypač žemės ūkyje didžioji nekvai-lifikuotų darbų dalis tenka moterims. Joms dar neretai stokojama laiko savo kvali-fikacijai kelti. Kartais paža-dais telieka priesaikos, kad bus darželis vaikams, bus valgykla, pirtis, parduotuvė gyvenvietėje, sumažės buit-ių rūpesčių našta. Matyt, ir čia be moteriško atkaklumo, be ryžtingesnių reikalavimų neapsieisime, kad jaunuos ir atidesnis dėmesys būtų skiriamas moteris jaudinan-čioms problemoms.

Darbu apimtis gyvulinin-kystėje kasmet vis didėja, o darbuotojų skaičius ma-žėja. Tačiau gyvulininkys-tės darbuotojai puikiau-siai pajėgia susidoroti su išaugusia darbu apimtimi. Tai todėl, kad darbai fermo-se vis labiau mechanizuoja-mi, statomi nauji pastatai, rekonstruojami seni, keliama gyvulininkystės darbuotojų kvalifikacija. Jei tiek karvių, kiek dabar turime, būtų bu-vę prieš 6 metus, joms mel-žti būtų reikėję 50 melžėjų ir jos turėtų dirbti be poilsio dienų. Tai dabar su tuo pa-čiu darbu puikiai susido-roja jau 20 melžėjų, jos turi po 2 poilsio dienas savaitėje.

Mūsų kolūkyje dirba 24 gyvulininkystės darbo meist-rai, o iš jų 19 — moterys. Į gyvulininkystės kolektyvą kasmet įsijieja vis nauji ir jauni žmonės, kuriems be darbo veteranų, turinčių di-delę patirtį ir vadinamų glo-

botojais, kaip Teklės Gavėnavičienės, Onos Dambraus-kaitės, Danutės Sriubienės, Emilijos Esmontienės, taip greit jaugti į kolektyvą, tap-ti aktyviais jo nariais būtų nelengva.

Į mūsų kolektyvą vis dau-giau ateina čia dirbančių moterų vaikai. Jau prieš 14 metų melžėjos Anelės Vit-kūnienės dukra Irena pasekė motinos pavyzdžiui. Aštu-niolikmetė Nadios Džusojė-vos dukra jau išbandė savo jėgas gyvulininkystėje ir da-bar gilina savo žinias melži-mo meistrų kursuose. Lau-kiamo ir daugiau pasekėjų, ateinančių į fermas motinų pramintu keliu. Juk dabar ir į fermas veda nebe tie lau-kais praminti takeliai, o as-faltuota gyvenvietės gatvė ir sutvarkyta fermų aplinka. Tiesa, jauni žmonės kai ka-da vengia dirbti fermose to-dėl, kad tenka avėti gumi-nius batus, kad tokia nedaili specpranga, ar toks ank-s-tyvas yra rytinis melžimas, kuris mūsųose, reikia pasa-kyti, dar per ilgai svečiuo-jasi. Tačiau man rodos, kad tai netolimos ateities klau-simai, kuriuos galima teigia-mai išspręsti.

Kiaulių fermoje dirbančios vyresnės moterys irgi ne iš karto norėjo atsisakyti to, kas įprasta. O dabar ir jas patenkina darbo laikas nuo 8 valandos ryto.

Reikia tikėtis, kad visu kolūkių moterys netolimoje ateityje naktinį darbą pakeis normaliu, priimtinu darbo laiku.

E. Visockienė
„Anykščių šilėlio“ kolūkio
zootechnikė,
LTSR nusiipelnusi žemės
ūkio darbuotoja,
rajo moterų tarybos narė

Kaip gyvena gyvulininkystės darbuotojos?

„Lenino keliu“ kolūkyje moteris galima sutikti įvai-rių darbų baruose. Nei 38 moterims patikėtas atsakin-gas darbų baras gyvulinin-kystėje. Gyvulininkystės fer-mose triušiančios moterys stengiasi savo pareigas at-likti rūpestingai ir sąžinin-gai. Todėl neatsitiktinai dau-gelio ūkio karvių melžėjų, veršelių augintojų, kiaulių šėrikų darbštumas aukštai įvertintas Tėvynės apdovano-jimais. Lenino ordinas ouo-šia vėrininkės Onos Mėgi-nienės krūtinę. Lenino ir Darbo raudonosios vėliavos ordinai įteikti veršelių augin-tojai Onai Baltuškienei. Kiaulių šėrikų Nijolės Raš-čiuvienės ir Stasės Petrovie-nės nuoširdus triušas įver-tintas TSRS Liaudies ūkio pasiekimu parodos bronzos medaliais. Kunigiškių karvių komplekse vedėja Blūtė Rimšienė apdovanota „Gar-bės ženkle“ ordinu.

Darbas gyvulininkystėje nėra lengvas. Todėl „Lenino keliu“ kolūkio valdyba skiria nuolatinių dėmesį ne tik erdvių naujų pastatų staty-bai, bet ir senų tvartų re-konstravimui, naujesnių, to-bulesnių mechanizmų įdiegi-mui. Prieš dvejus metus pa-siektė kiaulių šėrikų ir ver-šelių augintojų darbo laikas. Jeigu ankščiau į darbą joms rytais tekdavo ateiti nuo 4 valandos, tai dabar šių gy-vulininkystės darbuotojų dar-

bo diena prasideda 8 valan-da ir baigiasi 18 valandą.

Karvių melžėjų darbo die-na iki šiol prasidedavo 4 va-lyto ir baigdavosi 21 val. va-kare. Nuo gruodžio 1 dienos melžėjos galvijų komplekse rytinį melžimą jau pradeda 8 val. ryto, o vakarinį mel-žimą baigia apie 20 val. Tai didelis palengvinimas ūkio moterims, nes dabar jos dau-giau laiko galės skirti savo šeimai, kultūringam laisva-laikiui.

Visoms gyvulininkystės darbuotojoms yra skiriamos išieginės dienos, atostogos.

Ūkio valdyba pasirūpino, kad fermų darbuotojoms na-muose būtų kuo mažiau rū-pesčių idirbant ir prižiūrint sodybinius sklypus. Gyvuli-ninkystės darbuotojų šeimos noriai naudojasi sklypais bendruose plotuose, kurie ap-dirkami, trešiami ir prižiūri-mi mechanizuotai, prisilai-kant visų agrotechninių rei-kalavimų.

Kolūkio valdyba, visuome-ninės organizacijos didelį dėmesį skiria darbo kultūrai, dirbančiųjų sveikatai, jos ap-saugai, gamybinei sanitari-jai. Fermose yra įrengti poil-sio kambariai, buitinės patal-pos, veikia dušai, visi dar-buotojai aprūpinami spec-drabužiais, avalyne.

Kasmet ūkis darbo apsaugai ir gamybinei sanitari-jai skiria nemažai lėšų. Štai, vien 1978 metais šiam tikslui

buvo paskirta daugiau kaip 4000 rublių.

Džiugu pažymėti, kad ūkio gyvulininkystės darbuotojos ne tik stropiai atlieka visas joms patikėtas pareigas, bet taip pat labai gražiai tvarko savo namų aplinką, rūpinasi švara, buities kultūra. Štai, pirmiausia ūkio karvių mel-žėja Genė Banytė, pamėgtą darbą dirbanti jau dvidešimt aštuonerius metus, labai pa-vyzdingai tvarkosi ir savo namuose. Ji rūpinasi, kad prie namų visuomet žydėtų gėlės, kad tiek sodybos aplinka, tiek tvarka kambariuose maloniai nuteiktų kiekvie-ną, užsukusį į jos namus.

Gražiai tvarko savo namų aplinką ir kiaulių šėrikė pensininkė Elena Raščiuvie-nė. Karvų melžėja Vida Jo-vaišienė auginą tris vaikus. Rūpesčių jai pakanka ir fer-moje, ir namuose. Tačiau moteris visuomet suranda laiko ir namų aplinkai, ir šeimai, ir vaikų auklėjimui.

Kolūkio valdyba ir vi-suomeninės organizacijos nemažai dėmesio skiria ir gyvulininkystės darbuotojų kultūringam laisvalaikiui. Vi-sos kolūkio šventės, mineji-mai, koncertai organizuojami tokiu laiku, kad į visus ren-ginius po darbo spėtų ir kar-vių melžėjos, šėrikės. Į kul-tūros namus žmonės atvaži-mi, o renginiui pasibaigus, narvežami ūkio autobusu. Gyvulininkystės darbuoto-

jams pagal galimybę orga-nizuojamos įvairios išvykos. Štai, Jotkonių kiaulių fermos darbuotojos su savo šeimoms kolūkio autobusu praėjusį rudenį lankėsi Kaune, Vil-niuje, kur žiūrėjo cirko, bale-to ant ledo spektaklius. Pa-našios išvykos bus organi-zuojamos ir šiemet.

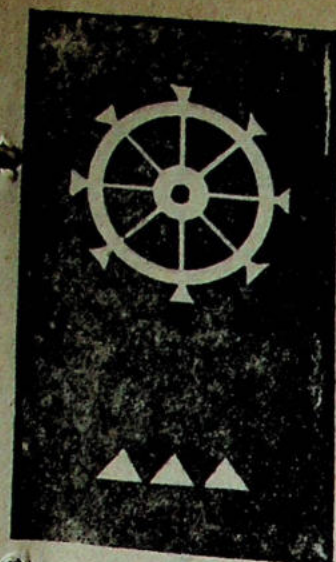
Praėjusių metų liepos mė-nesį įvykusiame kolūkio pro-fsajungos vietos komiteto po-sėdyje buvo apsvastyta, kaip vykdoma kolektyvinė kolūkio valdybos ir profsa-jungos vietos komiteto su-tartis. Komisija, tikrinsi šį susitarimą, pažymėjo, kad gamybinių ir kolektyvo įsi-pareigojimų vykdymas, nau-jos technikos, mokslo pasie-kimų įdiegimas, moterų dar-bo sąlygų gerinimas bei kiti sutarties punktai vykdomi gerai, prisilaikant visu nuo-statų.

Šia kryptimi numatoma dirbti ir ateityje, nes visku-rui turi būti skiriama smagų visu gyvenimą kūrėms.

Vyta Bagdonas
„Lenino keliu“ kolūkio
pirmininko pavaduotojas,
politiniamasiniams darbu-

KOLEKTYVINIS
DARBAS

3 psl. 1980. I. 10

Praėjusių metų pabaigoje rajono moterų tarybos iniciatyva surengtame rajono gyvulininkystės darbuotojų sąskrydyje buvo aptarta, kaip pagerinti fermose dar-bo sąlygas moterims, kaip ugdyti jaunąją pamainą, kaip į šį svarbų darbo barą patraukti daugiau jaunimo ir kiti moteris jaudinantys klausimai.

Šių metų žiema ir gyvu-lių šėrėjams, ir karvių mel-žėjoms teikia nemažai rūpes-čių, kaip racionaliau panau-doti negausius pašarus, kad nesumažėtų gyvulių priešvo-rdai ir pieno primilžiai. Nuo gyvulininkystės darbuotojų sąžiningo triūso priklausys, ar šiemet bus turtingas ple-no ir mėsos produktais mū-sų stalas.

Pirmąjį šių metų puslapį „Mūsų moterims“ ir skiriame gyvulininkystės darbuoto-loms. Tikimės, kad savo rū-pesčiais, geru patyrimu, pa-siūlymais pasidalins ir kitos gyvulininkystės darbuotojos, fermose dirbantys specialis-tai, ūkių vadovai.

Socialistinio lenktyniavimo pirmūnė, Raguvėlės tary-binio ūkio paršelių auginėja J. Jonevičiaus nuotr. per pra-eitų metų išaugino beveik pusantro tūkstančio paršelių.
Ūkio darbštumo randa laiko visuomeninei veiklai. Ji — profsajungos vietos komiteto narė, aktyviai dalyvauja moterų tarybos veikloje.

J. Jonevičiaus nuotr.

Kaip šiame tvarkyti organines trąšas?

atkelta iš 2 pusl.

vaniskyje neturima, tokiu atveju dalis skysto mėšlo čia kompostuojama su durpėmis, šiaudų atliekomis, o trūkstanti ju — net su pjuvenomis. Tokie mėšlo kompostai su durpėmis bus iškratyti vasarą arba rudenį, o su pjuvenomis — sekantais metais.

Levaniskiečiai jau įpratę laistyti srutas ganyklose rudenį, žiemą ir pavasarį ant sušalusios žemės. Taip pereinamais metais ūkyje buvo patrešta daugiau kaip 100 ha ganyklų. Tokį pat ganyklų plotą planuojama srutomis patrešti ir šiemet.

Srutomis ganyklos tręšiamos kasmet beveik visuose rajono ūkiuose. Norisi priminti, jog srutos, kaip ir kraikinės mėšlas, blogai vei-

kia, kai išlaistomos ant storos sniego dangos. Tuo tarpu išlaisčius 20—30 t i ha srutų ant sušalusios žemės arba pavasarį, gaunamas 4,6—7 cni iš hektaro sausų medžiagų derliaus priedas. Tačiau srutomis tręštas ganyklas pavasarį reikia papildomai tręšti fosforo trąšomis. Srutų azotas sunaudojamas per vieną nuganyimą, todėl vegetacijos metu šiuos aptvarus vėl reikia papildomai tręšti mineralinėmis azoto trąšomis.

Visi žinome, jog geriausias mėšlo įterpimo laikas — vasara arba ruduo. Tačiau, nepaisant daugybės raginimų, ūkiuose daug mėšlo po rudens lieka tvartuose ar lauko krūvose. Norint racionaliau panaudoti mėšlo kra-

tymo techniką, drąsiau reikėtų perrikliuoti ir patį mėšlavėžį, dalį šio darbo atliekant žiemą. Respublikos mokslinių įstaigų atliktų tyrimų duomenys rodo, kad tiek iškračius skystą ar pusiau skystą mėšlą ant sušalusios žemės, tiek padarius tai pavasarį, gautas vienodas derliaus priedas. Dozuvoje tiek žiemą, tiek pavasarį mėšlą tręščių bulvių derlius buvo 25 procentais didesnis, negu ten, kur mėšlą netręšta.

Tiesa, žiemą iškratyto mėšlo efektyvumas mažesnis, negu įterpti į dirvą rudenį ar vasarą. Todėl visa kraikinė mėšlą būtina sukrauti į tvarkingas rietuves, kad galėtume jį panaudoti vasarą arba rudenį.

Tuo tarpu skysta ar pusiau skysta mėšlą drąsiai naudokime levaniskiečių pavyzdžiu: dalį, kiek turime durpių, kompostuokime, o kitą dalį kratykite žiemą. Tačiau tuose ūkiuose, kur nėra aiškaus, iš anksto apgalvoto mėšlo tvarkymo plano, neišnaudojami ir tam palankūs žiemos orų protarpiai — kai dirvos būna sušalusios ir be maž neapsnigtos. Neiškračius dalies mėšlo žiemą, mėšlavėžis užgrūdina pavasarį. To reikėtų vengti — jau ir taip mūsų pavasarį perkrauti darbais.

Žinoma, žiemą nepatartina kratyti mėšlo ant storos sniego dangos (storesnės kaip 10—12 cm), nes po mėšlo pavasarį ilgiau tirpsla sniegas, vėliau išeina pašalas, o mėšlo efektyvumas gali labai sumažėti. Mėšlą kratykite lygiose dirvose. Kratant kalvose, kyla pavojus pavasarį užteršti vandens telkinius.

O. Simanavičienė
Elmininkų bandymų stoties
mokslinė bendradarbė

Kad kūdikio dantys būtų sveiki

Zmogaus dantys pradeda vystytis labai anksti, dar jam negimus. Maždaug antroje trečia vaisiaus gyvenimo mėnesį atsiranda pieninių dantų užuomazgos. Jų vystymasis priklauso tik nuo motinos organizmo būklės. O kuri motina netrokšta, kad jos kūdikis būtų sveikas, stiprus!

Svarbiausia nėščiosios ir būsimo kūdikio sveikatai yra mityba. Žmogaus maistas sudaro baltymai, riebalai, angliavandeniai, vitaminai, įvairios mineralinės medžiagos ir vanduo. Normaliam dantų ir visos kaulų sistemos vystymuisi reikia kalcio, kalio, fosforo druskų ir vitaminų A, C, B, ir D. Svarbiausias mineralinių druskų šaltinis yra daržovės, vaisiai, pienas, kiaušiniai. Daug vitamino A yra žuvų taukuose, kepenyse, svieste, piene, špinatuose, petražolėse, morkose, kopūstuose, kiaušinio trynyje. Vitamino B, daug randama alaus ir sausose

mielėse, avių dribsniuose, riešutuose, ruginėje duonoje, daržovėse, vaisiuose, žirniuose. Vitamino C ypač daug yra juoduosiuose serbentuose, citrinose, erškėtuogėse, kopūstuose. Jeigu nėštumo laikui motina negauna pakankamai vitamino D, vai-

Medicinos klausimais

sius gali susirgti rachitu. Kūdikis gimsta kreivomis kojytėmis, o jo dantukai išdygsta nelygūs, pageltę, labai linke gesti. Tačiau ir užgimęs sveikas kūdikis gali susirgti rachitu, jeigu motina, maitindama kūdikį, per mažai gauna vitamino D. Šio vitamino daugiausia yra kiaušiniuose, svieste, žuvų taukuose, kepenyse. Valgyti patartina 4 kartus per dieną, visada tomis pačiomis valandomis.

Ne mažiau svarbu sveikatai — darbo ir poilsio režimas. Kiek galima ilgiau būkime gryname ore. Tų mote-

rių, kurios netinkamai maitinasi, vaikai antraisiais trečiaisiais amžiaus metais jau turi po keleta nesveikų dantų.

Nėščiosios, taip pat ir jos kūdikio sveikatai kenkia dantų ir burnos gleivinės uždegimai, kylančios dėl netinkamos burnos priežiūros, blogos mitybos ir kitų priežasčių. Burnos gleivinė, ypač dantenos pabrinks, pradeda kraujuoti. Jėgu burna neprižiūrima, nevaloma, ant dantų susikaupia daug akmenų, ir ju vis gausėja. Akmenys erzina paburkusias danteną, ir jose atsiranda skausmingi, kraujuojančių opelių. Tai vargina moterį, kliudo valgyti. Norint išvengti šio sutrikimo, reikia pirmiausia nėštumo mėnesiais sutvarkyti dantis, švariai užlaikyti burną, tinkamai maitintis, laikytis režimo. Daug lengviau ligų saugotis, negu jas gydyti.

J. Elvlenė
Gydytoja stomatologė

Dailiojo skaitymo konkursas

Praejusį penktadienį J. Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos salę susirinko rajono vidurinių ir aštuonmetinių mokyklų geriausi dalyvauti rajoniniame dailiojo skaitymo konkurse, skirtame V. Lenino 110-osioms gimimo metinėms ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje keturiasdešimtmečiui.

IX-XI klasių mokinių tarpe geriausių skaitytuvų buvo pripažinti Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos abiturientas Valdas Klaušas (mokytojas Rimantas Stelmokas), IV-VIII klasių grupėje — Anykščių II-osios vidurinės mokyklos septyntokė Audronė Vitkūnaitė (mokytoja Danutė Strazdienė), I-III klasių — Staškūniškio aštuonmetės mokyklos trečiokė Rasa Piščikaitė (mokytoja Marcelė Daugudienė).

Konkurso vertinimo komisija taip pat gerai įvertino Eglės Kuzmaitės (Anykščių J. Biliūno vidurinė mokykla), Vaivos Baguckaitės, Jūratės Juškaitės (Anykščių II-oji vidurinė mokykla), Stasės Eivaitės (Debeikių vidurinė mokykla), Jolitos Abramovaitės, Meilutės Laurikėnaitės (Kavarsko vidurinė mokykla), Algirdo Mackevičiaus (Skiemonių vidurinė mokykla), Vlodo Panachovo, Jūratės Valonytės (Troškūnų vidurinė mokykla) ir Rūtos Avižaitės (Dabūžių aštuonmetė mokykla) pasirodymą.

J. Lukša

ŽINIOS

APIE BENDRĄ PIENO GAMYBĄ IR PRIMELZIMĄ IS KARVĖS

1979 m. gruodžio 31 — 1980 m. sausio 7 dienomis

Oklo pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg		Oklo pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc. lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg	
		per parą	+/- lyginant su 1979 m.			per parą	+/- lyginant su 1979 m.
Andrioniškis	81	4,6	-1,4	„Punktukas“	92	5,0	-0,9
„Anykščių šilėlis“	75	5,9	-2,1	„Skiemonys“	99,4	5,3	-0,3
„Ateitis“	89	5,1	-1,2	„Surdegis“	134	5,1	+1,2
„Atžalynas“	78	5,3	-1,7	„Svėdasai“	97	6,7	-0,3
„Aukštakalnis“	101	4,6	—	„Svityrys“	89	6,7	-1,0
„Aušra“	95	6,0	-0,4	„Už taiką“	90	4,4	-0,5
„Ažuolas“	93	5,3	-0,6	„Vienybė“	112	4,1	+0,2
Cerniachovskio	88	4,4	-0,9	Jakšiško t. ūkis	80	5,1	-1,5
„Gegužės pirmoji“	75	3,7	-1,6	Naujasodžio t. ūkis	77	3,9	-0,2
„Gimtoji žemė“	91	5,3	-0,7	Raguvelės t. ūkis	87	4,7	-0,9
„Gintaras“	117	6,4	+0,8	Staškūniškio t. ūkis	90	6,6	-0,8
K. Staro	84	4,4	-1,0	Sodininkystės t. ūkis	111	8,7	+0,6
Kurkliai	102	7,6	-0,1	Elmininkų eksp. ūkis	94	7,0	+0,1
„Lenino keliu“	112	6,9	+0,6	Aknysčių pagalb. ūkis	117	9,3	+1,4
Levaniskis	90	5,3	-0,4	RAJONE:	95	5,6	-0,4
M. Melnikaitės	98	4,6	-0,4	Anykščių rajono Valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis			
„Nevėžis“	103	6,3	—				
„Pirmyn į komunizmą“	93	6,6	-0,8				

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18 46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Колективниис дарбас» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы в Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 67262

Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.162 Užsak Nr. 28

Reikalinga

Anykščių dujų ūkio eksploatavimo kontorai reikalingas vairuotojas.

Dėl darbo sąlygų kreiptis adresu: Anykščiai, Ubagevičiaus 11, telefonas 5-12-85.

Viršininkas

Surdegio kolūkiui reikalingi gyvulininkystės darbuotojai ir vairuotojai. Aprūpinama butais.

Kreiptis į kolūkio valdybą arba skambinti telefonu 4-49-13.

Pirmininkas

Vyr. kadru inspektorei GENOVAITEI ZVIRONAITEI
Mirus brangiam žmogui — motinai, nuoširdžiai užuojauta reiškia „Spartako“ fabriko administracija ir profesinę organizaciją.

Redaktorius ST. VINCIONAS

Užėjo

Nuoširdžiai dėkome Andrioniškio kolūkio pirmininkui C. Narkevičiui, prof. komitetui, gyvulininkystės ir kontoros darbuotojams, vairuotojams, mechanizatoriams, Viešintų vidurinės mokyklos mokiniams, bendraklasiams ir auklėtojais, giminėms, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo laidojant Rimanta Gudonį.

Vytauto Gudono šeima

Nuoširdžiai užlauname VYTAUTĄ KRIAUCIŲNĮ, mirus mylimam tėveliui.
Prekybos bazės darbuotojai

Reiškiamo nuoširdžiai užuojauta ALDONAI KEIRAITIENEI, mylimam tėveliui mirus.
Laiptinės kaimynai

Mirus PETRUI LUNSKUI, reiškiamo nuoširdžiai užuojauta žmonai ir dukrai ANTANINAI.
Imbrasai, Pelekai, Vilnoniai, Kriaučioniai, Vanagai, Vaičiūnai, Dailvdžiai

ANTANUI POVILONIUI
Lūdesio valanda, mirus mylimai mamytel, nuoširdžiai užuojauta reiškia Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ administracija, profesionalinė organizacija ir bendradarbiai

Buvusia darbuotoja ONA SEIBOKIENE ir jos sūnu PETRĄ nuoširdžiai užlauname ir lūdiame kartu, mirus mylimam vyrui ir tėveliui.
Troškūnų vidurinės mokyklos darbuotojai

VYTAUTUI VAITIEKONUI
Leiskite nors kelias užuojautos žodžius palengvinti Jūsų skausmą, mirus motinai.
Statybinių medžiagų kombinato Vikonu cecho „D“ pamainos bendradarbiai

Nuoširdžiai užlauname Svėdasų vidurinės mokyklos mokytai